

پولوس حواریئن قورئنتلی لره یازدیغی بئرنجی نامه

کی، سئزی دعوت اله یئب اونون اوغلی رېئمئز
 عئسا مستح ائن رفاقتئز اولا.

آیریلیقلار

۱۰ ائندی ای قارداشلار، رېئمئز عئسا
 مستحئن آدی ائن سئزه یالواریام کی، هامیز
 بئر دوشونجه ده اولون و آرازدا آیریلیقلار
 اولماسین، بلکی فنکئرده و رأیده بئر اولون.
 ۱۱ چونکی ای قارداشلاریم، خلویئنئز او
 اهلئندن سئزن باره ده منه خبر ورئلب کی،
 آرازدا داعوالار وار. ۱۲ دمک استه دئیم
 بودور کی، هر بئرئز دئیر: «من پولوسدان
 تَبَعِّیَّت اله یئر»، «من آپولوسدان تَبَعِّیَّت
 اله یئر»، «من کنفادان تَبَعِّیَّت اله یئر»،
 «من ده مستحئن تَبَعِّیَّت اله یئر».

۱۳ مگر مستح بؤلونوب؟ مگر پولوس
 سئزن اوچون چارمیخا چکئلدی؟ یا کی،
 پولوس آدی ائن تعمئد اولوندوز؟ ۱۴ تارپیا
 شوکور اله یئر کی، کرئسپوس و قایوسدان
 باشقا، سئزلردن هچ کئمی من تعمئد ورمه دئم.
 ۱۵ اله کی، هچ کس دمه سن کی منئم آدیما
 تعمئد آلیب. ۱۶ استئفاناسین او اهلئنی ده
 تعمئد وردئم. داها خاطیرلامیرام کی، آیری بئر
 کسی تعمئد ورمئش اولوم. ۱۷ چونکی مستح،
 منی تعمئد ورمه یه یوخ، بلکی ائنجئلئن خوش
 خبرئنی اعلان الهمه یه گؤندردی؛ هم ده سؤز

سالاملار و شوکورلر

۱ پولوسدان، کی تارینین ائراده سی ائن
 عئسا مستحئن حواریسی اولماغا دعوت
 اولونوب و قارداشیمیز سوستیسن،
 ۲ تارینین کئلتئساسینا کی قورئنت
 شهرئنده دئر، یعنی موقدس اولماغا
 دعوت اولونموش، مستح عئسادا تقدئس
 اولونموشلارا، و اولارین ربی و بئرئم رېئمئز
 عئسا مستحئن آدینی هر یرده ذنکر الهینلرئن
 هامیسینا،
 ۳ آتامیز تاریدان و رب عئسا مستحئن سئزه
 فیض و سالاماتلیق اولسون.

سئز کئملرسئز؟

۴ تارینین مستح عئسادا سئزه باغیشلادیغی
 فیضدن اؤتری سئزن اوچون همئشه تارپیا
 شوکور اله یئر. ۵ بو سببدن کی، مستحده
 سئز هر شیده، هر سؤز و هر معرفتده،
 دؤولتلی اولدوز. ۶ نجه کی، بئرئم شهادتئمئز
 مستح حاقیندا، سئزده تصدئق اولوندی. ۷ بله
 کی، هچ بئر عطادا آسکئئیز اولماییب، رېئمئز
 عئسا مستحئن ظوهورونی ائشتتیاق ائنان
 گؤزله یئرئسئز. ۸ او سئزی آخیراجاق تصدئق
 إلیه جک، اله کی رېئمئز عئسا مستحئن
 گونونده قصئرسئز اولاسیز. ۹ وفالی دیر تار

ضعفلىئى دە ائسانلار يىن قودرتىندىن داھا قودرتلى دئىر.

حئكىمى ائىن يوخ كى، اولمايما مستحئ چارمىخى بوشا گتسئى.

قورئنت ائمانلى لارى و دونيانىن حئكىمى

۲۶ بونا گۇرھ قارداشلار، آلدىغىز دعوتە باخىن. ائسان اوچوسونه گۇرھ، آرازدا حئكىمىلى، قودرتلى و اصئلزاده چوخ يوخ ائدى. ۲۷ آما تارى دونيانىن عاغىلىز سايبىلانلار يىن سچئب كى، حئكىمىلى لرى اوتاندىرسىن و دونيانىن ضعف سايبىلانلار يىن سچئب كى، گوجلولى اوتاندىرسىن. ۲۸ تارى دونيانىن اصئلزاده اولمايانلار يىن، حقئر گۇرولنلرئى، حتا هچ سايبىلانلار يىن سچئب كى، اهمىئىتى سايبىلانلار يىن هچ اله سئى. ۲۹ اله هچ بئر ائسان اونون حوزوروندا فخر اله مه سئى. ۳۰ آما سئر اونون سايه سئىده، مستح عئساداسىز كى، تارىدان بئرھ حئكىم، صالحلىك، قودوسئىت و فئدىئە اولوبدور. ۳۱ بونون اوچون، يازىلمىش اولدوغى كئمى «قوى فخر الهىن، ربه فخر اله سئى».

اعلان اله دئىئمئز پيام نه دئر؟

۲ قارداشلار، اوزامان كى، تارىنىن حاقىندا كى شهادتى سئرھ اعلان اله مك اوچون بانىزا گلدئم، كلام و يا حئكىم صاحبى كئمى گلمه دئم. ۲ چونكى آرازدا اولاندا نئىئىم بو ائدى كى، عئسا مستحئدن باشقا هچ بئر شى بئلمه يئم، او دا چارمىخا چكئلمئش عئسا مستح. ۳ من سئرئىن يانيزدا ضعفلىك، قورخى

مستح، تارىنىن حئكىمى و قودرتى

۱۸ چونكى چارمىخ باره ده اولان كلام، هلاك اولانلار اوچون آغىلىزلىق دئر، آما بئر نئجات تاپانلار اوچون تارىنىن قودرتى دئر. ۱۹ اونا گۇرھ كى، يازىلىپ:

«حئكىمىلى لرئىن حئكىمىتىن محو

الئىه جه يىم،

فهئملرئىن ده فهئمىتى بوشا

چىخاردا جاغام.»

۲۰ هاردا دئر حئكىمىتى؟ هاردا دئر تئورات موعلىمى؟ هاردا دئر بو عصرئىن آدئبلىرى؟ مگر تارى بو دونيانىن حئكىمىتىن آغىلىزلىغا چوئرمه يئب؟! ۲۱ دونيا اؤز حئكىمىتىن واسئطه سى ائىن تارىنى تانىمادىغىنا گۇرھ، تارىيا دا، اؤز حئكىمىتىن بو، خوش گلدى كى، اعلان اولونان كلامىن آغىلىزلىغى ائىن ائنانانلار قورتارسىن. ۲۲ دوغرو دان دا كى، يهودئر علامتلىر طلب اله يئرلر و يونانلىلار حئكىم آختارىلار؛ ۲۳ آما بئر چارمىخا چكئلمئش مستحى اعلان اله يئرئك كى، يهودئرله بودرمه داشى، قىرى يهودئرله ده عاغىلىزلىق دئر. ۲۴ آما دعوت اولونانلار، ائستر يهودى اولسون ائستر يونانلى، مستح تارىنىن قودرتى و تارىنىن حئكىمىتى دئر. ۲۵ چونكى تارىنىن عاغىلىزلىغى ائسانلار يىن حئكىمىتىندىن داھا حئكىمىتى دئر، تارىنىن

بلكى روحانى فئكتئرلىرى روحانى سۆزلىرى ائىن
تركئب الهئب، موقدس روحون اوڤرتدئكلىرى
ائىن بئلدئرئك. ^{۱۴} آما نفسانى آدام،
تارىنن روحوندا گن شىلىرى قبول الهئم،
چونكى اولار بونا عاغىلىسىزلىق گۇرونور و
اولارى آنالايا بئلمز. چونكى بولارى روحون
واسئطهسى ائىن تفتئش الهمك اولار.
^{۱۵} روحانى آدام هر شى حاقئندا حۇكم الهئيه
بئلىر، آما اونون بارهسئنده هچ كئم حۇكم
الهئيه بئلمز.

^{۱۶} «چونكى ريتن فئكتئرلى كئم بئلىب كى،
اونا تعلقم ورسئ؟!»
آما بئزده مسئحئ فئكتئرلى وار.

كئلسادا چكئشمه؟

۳ قارداشلار، من سئز ائىن روحانئلر ائىن
دانىشان كئمى دانىشا بئلمه دئم، بلكى
جئسمانئلر كئمى، مسئحده كۆرپه لر كئمى
دانىشئدئم. ^۲ من سئزه آغىر يمك يوخ، سود
وردئم. چونكى اونى بيمه په گوجوز چاتمىردى،
ائندى ده چاتمىر. ^۳ چونكى سئز حله ده
جئسمانئلسئز. آرازدا پاخىلىق و چكئشمه
اولماسىندان آيا جئسمانى دئئلسئز؟ آيا آيرى
ائىسانلار كئمى باشامىرسىز؟ ^۴ چونكى اگر بئرى
«من پولوسدان تَبَعَتِيت اله يئرم» او بئرى ده
«من آپولوسدان تَبَعَتِيت اله يئرم» دئىر، آيا
آيرى ائىسانلار كئمى دئئلسئز؟

^۵ آپولوس كئمدئر؟ پولوس كئمدئر؟ اولار
آنجا ق خئدمتكار دئىرلار كى، سئز اولارن
واسئطهسى ائىن، ريتن هر كسه وردئى
فورصته گۆره ائمان گئئردئز. ^۶ من اكدم،
آپولوس سوواردى، آما تارى بؤيوتدى. ^۷ بونا
گۆره، موهوم اولان اكن و يا سووواران دئىل،
بؤيودن تارى دئىر. ^۸ اكن ائىن سوووارانن دئىرى

و چوخ لره ائچئنده ائدم. ^۹ سۆزوم و اعلانئم
دا حئكمئتن ائاندىر ان كلامى ائىن دئىلدى،
بلكى موقدس روحون و قودرتتن ظوهورى
ائىن ائدى كى، ^{۱۰} ائمانىز ائىسانلارن حئكمئتنده
يوخ، بلكى تارىنن قودرتئنده اولسون.

تارىنن گئزلى حئكمى

^{۱۱} آما كامئللر آراسىندا حئكمت سۆزلىرى
دانىشئىرىق؛ آما نه بو عصرئن، نه ده بو دؤرون
كچئب گدن حاكئملرئتن حئكمئتنى. ^{۱۲} بلكى
بئز تارىنن سئزى حئكمئتندن، يعنى گئزلى
قالمئش حئكمئتندن دانىشئىرىق. او حئكمت
كى، تارى اونى ازلدن بئزئم عئزئتمئز اوچون
موقدس الهئب. ^{۱۳} او حئكمت كى، بو دونيانن
حاكئملرئندن هچ بئرى اونى درك اله مهئب.
چونكى درك اله سئدئلر، جلال ريتنى چارمىخا
چكمز دئلر. ^{۱۴} آما نجه كى، يازىلىب دا:

«او شىلر كى هچ گۆز گۆرمه يئب،

هچ قولاق اشئتمه يئب،

و هچ ائىسانن اورپى دوشونمه يئب،

تارى اولارى اؤز سونلرى اوچون

حاضىرلايىب.»

^{۱۵} آما تارى بولارى بئزه موقدس روحون
واسئطهسى ائىن آشكار الهدى. اونا گۆره
كى، موقدس روح هر شى، حئتا تارىنن
درئئلىئنى بله آراشئىرىر. ^{۱۶} چونكى ائىسانن
دوشونجه لرئنى، ائىسانن اؤز ائچئنده اولان
روحوندا باشقا كئم بئلىر؟! بله ده تارىنن
دوشونجه لرئنى تارىنن روحوندا باشقا
هچ كئم بئلمز. ^{۱۷} ائندى بئز بو دونيانن
روحونى يوخ، بلكى تارىدان گن موقدس روحى
آلمئشئىق كى، تارىنن بئزه نه باغىشلا دئىغىنى
بئلك. ^{۱۸} دانىشئىغىمىز بو شىلر ده، ائىسان
حئكمئتنن اوڤرتدئى سۆزلىرى ائىن يوخ،

فايداسىزدير.» ^{۲۱} بونا گۆره، هېچ كىم ائىسانلارلا فخر اله مه سىن، چونكى هر شى سىزىندىر. ^{۲۲} ائىستر پولوس اولسون، ائىستر آپولوس؛ ائىستر كىفا اولسون، ائىستر دونيا؛ ائىستر حيات اولسون، ائىستر اؤلوم، ائىستر ائىدىكى شىلر اولسون، ائىستر گلن گونلرده كى؛ هامىسى سىزىندىر. ^{۲۳} و سىز ده مستحسنىز، مستح ده تارىنىدىر.

مستحىن خىدمتچىلىرى كىملردىر؟

بله ده، هر كىس بىزى، مستحىن خىدمتچىلىرى و تارىنىن سىزىرىنى وكىتلىرى كىمى سايسىن. ^۲ بوندان علاوه، وكىتلىرىدىن طلب اولونور كى، هر بىرى امىن اولسون. ^۳ منىم اوچون اهمىيت سىز بىر زاددىر كى، سىزىن طرفىزدن و يا ائىسانلارنى محكمه سىندىر موحاكىمه يه چىكىلىم. حىتا من اوزوم بله، اوزومى موحاكىمه يه چىكىلىم. ^۴ گرچى من اوزومده بىر تقصىر گورمورم، اما بو مى تىرعه اله مز، مى موحاكىمه الهىن رىدىر. ^۵ بونا گۆره ده تىيىن اولونموش واختدان قاباق، هېچ بىر شى حاقيندا حوكم اله مه يىن. اما رىيىن گلىشنىه قدر گوزلەيش كى، قارالىقىدا گىزلهن شىلىرى ائىشيقلاندىراجاق و اوركلرنى نىيىتلىرىنى آشكار ائىيه جىك و او زامان هر كىسنى تحسىنى تارىدان گله جىك.

^۶ قارداشلار، سىزه گۆره بو شىلىرى اوزومون و آپولوسون حاقيندا مىل كىمى بيان اله دىم كى، بىزدن اۆيره نىب، يازىلمىش حدىندن آرتىق اوزومى گومان اله مئيه سىز. اله كى هېچ بىرئىز او بىرئىننى قاباغىندا تىكپورلى اولماسىن. ^۷ چونكى سىزى كىم بۆيوك توتور؟ نه يىز وار كى، آلمايىسىز؟ و اگر آليسىز، نه اوچون بس آلامىش كىمى فخر ساتىرسىز؟

بىردىر، اما هر بىرى چىكىلى زىمىتنه گۆره اجر آلاچاق. ^۹ چونكى بىز تارى ائىن ائىشله ين ائىشچىلرنىك؛ اما سىز تارىنىن زىمىسى، تارىنىن عىمارتىسىز.

^{۱۰} من، تارىنىن منه وردىيى فيضه گۆره، حىكىملى بىر معمار كىمى بونؤوره قويدوم و ايرى بىر آدم اونون اوستونده بىنا اله يىر. اما هر كىس نجه بىنا اله دىيىنه دىقت اله سىن. ^{۱۱} چونكى هېچ كىم قوبولان بونؤوره دن، يعنى عىسا مستحىن باشقا بىر بونؤوره قويا بىلمىز. ^{۱۲} اگر بىرى بو بونؤوره اوستونده قىزىلدىن، گوموشدىن، قىمىملى داشلاردان، تاختادان، ساماندان، كولىشدن بىنا اله سه، ^{۱۳} هر بىرئىن ائىشى آشكار اولاجاق؛ اونا گۆره كى، او 'گون' اورتايا چىخاجاق، چونكى اود ائانن آچىغا چىخاجاق. و اود اوزى هر كىسنى ائىشنىن كىفىيىتىنى ائمتاحان ائىيه جىك. ^{۱۴} كىمىن بىنا اله دىيى داوام گىترسه، او، اجر آلاچاق. ^{۱۵} كىمىن ائىشى يانسا، او، ضرر چىكه جىك، اما اوزى اوددان چىخان كىمى نىجات تاپاجاق. ^{۱۶} مگر بىلمىز سىز كى، سىز تارىنىن معبدىسىز و تارىنىن روى سىزه ساكىندىر؟ ^{۱۷} كىم تارىنىن معبدىنى محو اله سه، تارى اونى محو ائىيه جىك. چونكى تارىنىن معبدى موقدىسىز؛ بو معبد ده سىزىسىز.

^{۱۸} هېچ كىم اوزومى آلداتماسىن. سىزىلردن هر كىس اگر اوزومى بو عصرده حىكىم صاحىبى سايىر، قوى اغىلىسىز اولسون كى، بلكه حىكىم آلىسىن. ^{۱۹} چونكى بو دونيانىن حىكىمى تارىنىن حوزوروندا اغىلىسىزلىقىدىر. نجه كى، يازىلىب دا: «تارى دىر كى، حىكىم صاحىبلىرىنى اوزىلرئىن حؤقه بازىلقلارى ائىن گىرئىفتار اله يىر.» ^{۲۰} گىنه ده يازىلىب: «رب بىلر كى، حىكىم صاحىبلىرىنىن دوشونجه لىرى

بئله جەيم. ^{۲۰} چونكى تارنين پادشاھلىغى سۆزدە يوخ، گوجدەدئ. ^{۲۱} نە ئىستەيئرسئز؟ يانيزا ال آغاچى ائئن گئئم، يوخسا محبّت و مولايئم بئر روح ائنان؟

عئقتسئزلئيه يول ورمه يئن

۵ خبر ورتلئب كى، آرازدا عئقتسئزلئك وار، اله بئر عئقتسئزلئك كى، قيرى يهودئلر آراسيندا بله يوخدور. بو كى، بئرى اؤز آتاسينين آروادى ائئن ياشاير. ^۲ آما سئز شئشئب، فخر الهيئرسئز! عوضئنه ياس توتمايرسيز كى، بله بئر ائشى گؤرن آدام آرازدان گؤتورولسون. ^۳ آما من، گرچى جئسمن يوخ روحن سئز ائئن وارام، يانيزدا ائمئش كئمى بو ائشى گؤرن آدامين حاقيندا آرتيق حؤكم اله مئشم. ^۴ او زامان كى، ربئئمئز عئسا مسئحنن آديندا، ربئئمئز عئسا مسئحنن قودرقى ائئن بئر يره ييغيليرسيز و من روح دا سئز ائئنم، ^۵ بو آدامى، جئسمئئنن هلاك اولماسى اوچون شيطانا تسلىم اله يئن كى، ربئن گونونده روحى نئجات تاپسين.

^۶ سئزئن شئشئب فخر اله مه يئز ياخشى ديئل. مگر بئلمئرسئز كى، بئر آز مايا بوتون خمئرى تورشلادير؟! ^۷ اؤزوزى كؤهنه خمئر مايدان تمئزله يئن اله كى، تره خمئر اولاسيز. نجه كى، حقتقئن ده ماياسيز خمئرسئز. چونكى بئزئم پاسخا قوزوموز مسئح، بئزئم اوچون قوريان اولوب. ^۸ بونا گؤره گلئن نە كؤهنه مايا ائئن، نە ده كئن و پئسلئئن ماياسى ائئن، بلكى صافليغين و حقتقئن ماياسيز فطئرى ائئن بايرام توتاق.

^۹ نامه مده سئزه يازديم كى، عئقتسئز آداملار ائنان قارىشماياسيز. ^{۱۰} آما نە كى، اصلا بو دونيانين عئقتسئزلرى ائئن و يا

^۸ سئز آرتيق توخسوز؛ سئز آرتيق وارليسيز؛ سئز بئرسئز پادشاھلار اولوبسوز؛ كاش كى، سئز حقتقئن پادشاھلار اولايديز كى، بئزده سئز ائئن بئر يره پادشاھلىق الهيك. ^۹ چونكى من اله دوشونورم كى، تارى بئر حوارئلرى اؤلومه محكوم اولانلار كئمى آخيردا صحنه يه چيخارتدى؛ چونكى بئر دونيانين، ملكئرئن و ائئسانلارين تاماشاسى اولموشوق. ^{۱۰} بئر مسئحنن خاطئرى اوچون عاغيليسيزيق، آما سئز مسئحده عاغيليسيز. بئر ضعئفئك، آما سئز گوجلوسوز. سئز عئزتلسئز، آما بئر حؤرمئسئزك. ^{۱۱} بو ساعاتا كئمى هم آج هم ده سوسوزوق، لوتوك، دؤيولوروك، بيخانومانيق. ^{۱۲} آلرئئمئز ائئن ائشله يئب، زحمت چكئزئك. بئرى سؤيورلر، بئر خيئر-دوعا ورتئك. بئزه عذاب ورتئرلر، بئر تاب گئترئزئك. ^{۱۳} بئزه ائفتئرا آتيرلار، بئر يومشاق جاواب ورتئرئك. حئتاً ائندئيه كئمى ده دونيانين توفالەسى و هر شئئن زئبئلى اولموشوق.

^{۱۴} بولارى يازميرام كى، سئزى اوتانديريم. من سئزه عزز اوشاقلاريم كئمى نصئحت ورتئم. ^{۱۵} چونكى اگر مسئحده مئئلرجه موعئئمئز اولسا بله، آتالاريز آزدير. عئسا مسئحده من ائنجئلئن واسئطەسى ائئن سئزه آتا اولدوم. ^{۱۶} بونا گؤره يالواريرام سئزه مندند نومونه گؤتورون. ^{۱۷} بو سببدن ريده عزز و امئن اولان اوغولوم تئموتاغوسى يانيزا گؤندرمئشم و او، مسئحده اولان يوللاريمى سئزه خاطيرلاداجاق، نجه كى، هر يره و هر كئئلسادا تعلقم ورتئم. ^{۱۸} ائندى بعضئلر مغرور اولوبلار، اله بئل كى، من سئزئن يانيزا گلەيه جەيم. ^{۱۹} آما اگر رب ائسته سه، تزلئك ائئن يانيزا گلەيه جەيم و مغرور اولانلارين سؤزوني يوخ، گوجلرئنى

۷ اصلئنده آرازدا داعوالارین اولماسی، سئژن اوچون بئر شئکستدر. حاقسیزلیغا دۆزه سئژ، داها یاخشی اولماز؟ مغبون اولاسیز، داها یاخشی اولماز؟^۸ عکسنه، سئژ اؤزوز حاقسیزلیق الهیئب، مغبون الهیئر سئژ، اؤزی ده اؤز قارداشیزی!

۹ یوخسا بئلمئرسئژ کی، صالح اولمایانلار تارینین پادشاهلیغینی مئراث آلمایاچقلار. آلدانمایین؛ عئقتسئزلر، بوتپرستلر، زئناکارلار، کئشئبازلار، اوشاقبازلار،^{۱۰} اوغورلار، طاماحکارلار، عرقخورلار، سؤئیلر و شئادلار تارینین پادشاهلیغینی مئراث آلمایاچقلار. ۱۱ سئزلردن بعضئلرئ ده بو جور ائدئز؛ آما رئئمئز عئسا مسئحن آدیندا و تاریمیزین موقدس روحوندا یویولدوز، تقدئس اولوندوز و صالح ساییلدیز.

تارینی بدنئزده ده جلال ورئن

۱۲ «هر شی منه جائزدئر،» آما هر شی فایدالی دئیل. «هر شی منه جائزدئر،» آما قوبیامارم کی، هچ بئر شی منه موسلط اولسون. ۱۳ «یمک قارین اوچوندور، قارین دا یمک اوچون. و تاری اولارین هر ائکئسنی ده آرادان آپاراجاق.» آما بدن عئقتسئزلئک اوچون دئیل، بلکی رب اوچوندور و رب ده بدن اوچوندور. ۱۴ تاری اؤز قودرتی ائتن فقط رب عئسانی دئرلئتمه دی، بئزی ده دئرلئده جک. ۱۵ مگر بئلمئرسئژ کی، بدنلرئ مسئحن عوضولری دئر؟ ائندی مسئحن عوضولرئنی گؤتوروب، فاحشه نئن عوضولری اله یئم؟ اصلا. ۱۶ مگر بئلمئرسئژ کی، فاحشه بئر آرواد ائتن یاتان، اونون

طاماحکار و شئادلاری ائتن، یا دا بوتپرستلری ائتن قاریشما یاسیز، چونکی او حالدا سئژ بو دونیادان آرتیق چیخیب گتمه لی سئژ. ۱۱ سئزه بونی یازیرام کی، قارداش آدلانان آما عئقتسئژ، طاماحکار، بوتپرست، سؤیوش ورن، کفلئن و شئاد بئر آدام ائتن اوتوروب دورمایین. بله آدام ائتن حتا یمک ده یمه یئن.

۱۲ نه ائشئم وار کی، ائشئکده کئلره حؤکم اله یئم؟ آيا سئژ کئسا ائچئنده اولانلار حؤکم اله مزسئژ؟ ۱۳ آما ائشئکده کئلره تاری حؤکم ائثیه جک. او شرور آدامی آرازدان ائثیه آتین.

ائمانلی لار آراسیندا کی داعوالار

۱ سئزلردن بئرئتن او بئرئسی ائتن داعواسی اولاندا، نجه جسارت ائثیه بئلر کی، مسله نی موقدس لرئن حوضورونا یوخ، بلکی ائمانسیزلارین محکمه سنه آپارسین؟ ۲ مگر بئلمئرسئژ کی، دونیانی مسئحه ائمانلاری اولانلار موحاکنمه ائثیه جک؟ اگر دونیانی سئژ موحاکنمه ائثیه جکسئژ، آیا قابئل دئلسئژ کی، لاپ کئچئک داعوالاردا حؤکم ائثیه سئژ؟ ۳ مگر بئلمئرسئژ کی، بئز، ملکلری موحاکنمه ائثیه جه یئک، بس نه قدر چوخ، بو دونیانین مسله لرئنی؟! ۴ پس اگر بله مسله لرئن حاقیندا داعوالاریز وار، نه اوچون او آداملاری قاضی تعین الهیئر سئژ کی، کئلسادا هچ حسابا گئمئرلر؟ ۵ بولاری دئئم کی، اوتاناسیز. مگر سئژن آرازدا، بئر نفر ده اولسون، حئکمتلی آدام یوخدور کی، اؤز قارداشلاری آراسیندا قاضی اولسون؟ ۶ بونون یئرته قارداش قارداشی محکمه یه آپاریب، اؤزی ده کی، ائمانسیزلارین حوضورونا!

۸ آما سوبايلا را و دوللارا ديئرم كي، منئم كئمي قالماق اولار اوچون ياخشى دير. ۹ آما اگر نفسلرئئن قاباغيني آلا بئلمئرلر، اولنسئنلر. چونكى اولنمك، شهوت اودى ائنن يانماقدان ياخشى دير.

۱۰ آما اوله نئلره، من بوخ، بلكي رب امر الهيئر كي، آرواد ارئندن آيريلماسين. ۱۱ آما اگر آيريلسا، آره گتمه مئش فالسين، يا دا اؤز آري ائنن باريشسين. آر ده اؤز آرواديني بوشاماسين. ۱۲ آما قالانلارينا، رب بوخ، من ديئرم كي، اگر بئر قارداشين آروادى ائمانلى ديئل و آرواد اونونان قالماغا راضى دير، آري اونى بوشاماسين. ۱۳ و اگر بئر آروادين آري ائمانلى ديئل و آري اونونان قالماغا راضى دير، آروادى اوندان بوشانماسين. ۱۴ چونكى ائمانسيز آر، آرواديين واسطه سي ائنن تقدس اولونور و ائمانسيز آرواد دا ائمانلى ارئئنن واسطه سي ائنن تقدس اولونور. او بئري حالدا اوشاقلارين ناپاك اولارديرلار، آما ائندى موقدسديرلر. ۱۵ آما اگر ائمانلى اولمايان آيريلسا، قوى آيريلسين. بله وضعئيتلرده قارداش و يا باجى آرتيق باغلى ديئل. آما تارى بئري باريشا دعوت الهيئر. ۱۶ چونكى اى آرواد، هاردان بئلئرسن كي، ارئنى نئجات ورمه يه جكسن؟ يا دا اى آر، هاردان بئلئرسن كي، آرواديني نئجات ورمه يه جكسن؟

۱۷ آنجاق هر كس ريئن اونا تعيئن الهديي كئمي و تاريان آلديني دعوته گوره رفتار الهسن. بوني بوتون كئلسالارا امر الهيئر. ۱۸ اگر بئري ختنه لى اولاندا دعوت اولوندى، ختنه سئر كئمي اولماغا اللشمه سن. اگر بئري ختنه سئر اولاندا دعوت اولوندى، ختنه اولونماسين. ۱۹ نه ختنه لى لك موهومدور،

بئر بدن اولور؟ چونكى تارى ديئر: «ائكئسي بئر بدن اولاجاقلار.» ۱۷ آما او آدام كي ربه قوشولور، اونونان بئر روح اولور.

۱۸ عئقتسئرلئكدن قاچين. ائسانين الهديي هر گونا بدنن اشئكدئر، آما عئقتسئرلئك الهين بئر آدام اؤز بدنئنن ضئدئنه گونا الهيئر. ۱۹ و يا مگر بئلمئر سئر كي، تاريان آلديغيز بدن، سئرزه باشايان موقدس روحون معبدى دئر و سئر اؤزوزونكى ديئلسئر؟! ۲۰ چونكى سئر چوخ باها بئر قئيمته آلينبيسين. اونا گوره ده، تاريي بدنلرئزه جلال ورئن.

اولنمك حاقيندا

V ائندى يازديقلاريزا گئئجه:
«ياخشى دير كي، كئشى آروادا توخونماسين» ۲ آما عئقتسئرلئكلره گوره، هر كئشنئن اؤز آروادى اولسون، هر آروادين دا اؤز آري اولسون. ۳ آر اؤز آروادينا اولان وظئفه سئنى يرئنه يتئرسن، آرواد دا آري ائنن بله الهسن. ۴ آرواد اؤز بدنئنه ائختئيار صاحئبى ديئل، اونا ائختئيار صاحئبى اولان آردير. ۵ ايله اوجور ده ار اؤز بدنئنه ائختئيار صاحئبى ديئل، اونا ائختئيار صاحئبى اولان آرواددير. ۵ بئر بئرئزى محروم اله مهين، مگر راضيلق ائنان، او دا موققى بئر مودت اوچون كي، اؤزوزى عئبادته وقف الهيه سئر. سورا گئنه ده بئرله شئن كي، نفسئرئن قاباغيني آلا بئلمه ديئرئن، شيطان سئزى وسوسه يه سالماسين. ۶ بوني آمر كئمي بوخ، موساعئده كئمي ديئر. ۷ گئنه ده آرزى الهيئر كي، بوتون ائسانلار منئم كئمي اولسونلار. آما هر كسئن تاريان اؤز عطاسى وار؛ بئرئئنكى بله، او بئرئئنكى ايله.

۳۱ بو دونیادان ایستیفاده الهینلر، ایستیفاده اله مه مشلر کئمی اولمالی دیرلار. چونکی بو دونیانین ائندئکی حالی کچئب گذر.

۳۲ آما ایسته یئر کی، سئر بولارین قیدئندن آزاد اولاسیز. اولی اولمایان کئشی ریئن ائشلیری قیدئنده دئر کی، اونی راضی اله سئن. ۳۳ آما اولی کئشی، آروادینی راضی اله مک اوچون دونیه وی شیرئن قیدئنده دئر. ۳۴ بله ده علاقه سی ائکی یره بؤلونور. آرسئر آرواد و باکئر قیز ریئن ائشلیری قیدئنده دئر کی، نجه جئسمن و روحن موقدس قالسین. آما آری آرواد دونیه وی شیرئن قیدئنده دئر کی، نجه آرتئی راضی اله سئن. ۳۵ بونی سئزن اؤز خیئرئر اوچون دیئر. آزادلیغیزی محدود اله مک اوچون دمئرم. دیئر کی، دئقئئری داغیتما دان ریبه وقف اولونوب، اونا لایئق بئر حالدا یاشایسیز.

۳۶ اگر بئری اله گومان الهیئر کی، باکئر قیزینین حاقیندا حاقسیرلیق الهیئر، اگر قیزین یاشی کچئر و اوله نمه سی گرکدئر. او، نه ایسته یئر، اله سئن. گونا هه مز. قوی اولار اوله نسنلر. ۳۷ آما اگر بئر کئشی، اؤز اوره یئنده قرارلی دیر و فئشاردا دیئل، بلکی اؤز اثراده سننه حاکئم دئر و اوره یئنده بو قرارا گلئب کی، باکئر نئشانلیسی ائن اولنمه سئن، او کئشی ده یاخشی الهیئر. ۳۸ بله ده، او کی اؤز نئشانلیسی ائن اوله نئر یاخشی الهیئر، آما او کی اوله نمئر لاپ یاخشی الهیئر.

۳۹ آرواد، اوزاماناجاق کی آری دئری دئر، اونا باغلی دیر. آما اگر آری اؤلسه، آرواد آزاد دیر کی، ایسته دئی هر کسه آره گئسن، آنجاق کی، او آدم ریده اولسون. ۴۰ آما بله دوشونورم کی، اگر اولنمه سه، لاپ بخنور اولار؛ و گومان اله یئر کی، منده ده تارینین موقدس روحی وار.

نه ده ختنه سئرلئک. موهوم اودور کی، تارینین امرلرئنه عمل التیه سئر. ۲۰ هر کس نه وضعئیتده دعوت اولونسا، او وضعئیتده قالسین. ۲۱ چاغیریلدیغین زامان اگر نؤکر ائندن، بو باره ده فئکئر اله مه. آما اگر آزاد اولماغا ائمکانین وار، فورصتی الدن ورمه. ۲۲ چونکی رب طرفئندن دعوت اولونان زامان، نؤکر آدم ریئن آزاد آدمی دیر. إله اوجور ده دعوت اولوندوغی زامان، آزاد اولان آدم مستحئن نؤکری دئر. ۲۳ سئر چوخ باها بئر قئیمته آیینیب سیز؛ ائنسانلارین قوی اولمایین. ۲۴ قارداشلار، هر کس نه وضعئیتده چاغیریلیب، تارینین حضوروندا إله او جور قالسین.

۲۵ باکئرلر حاقیندا ربدن بئر امرئم یوخدور؛ آما او مقامدا کی ریئن رحمتی ائن اعتئما د اولونابئلن بئری یم، اؤز نظرئمی دیئر. ۲۶ من بله دوشونورم کی، ائندئکی زامانین چئنئلک لرئنه گؤره، ائنسان اوچون بو یاخشی دیر کی، اولدوغی کئمی قالسین. ۲۷ اگر بئر آروادا باغلی سان، آیریلماق دالیسیجا اولما. اگر آرواددان آیریلیسان، آرتیق آرواد آماق دالیسیجا اولما. ۲۸ آما اولنسن ده، گونا هه مه یئبسن؛ اگر بئر قیز دا آره گتسه، گونا هه مه یئب. آما بله آدمالار بو حیاتدا اذئیت چکه چکلر و من اللئرم کی، سئزی بولاردان حفظ اله یئم.

۲۹ آما قارداشلار، بونی دمه لئیم کی، واخت قیسالیب. اونا گؤره ده، بوندان سورا آروادی اولانلار، اولمایانلار کئمی اولمالی دیرلار؛ ۳۰ آغلایانلار، آغلایمیشلار کئمی. شادلیق الهینلر، شادلیق اله مه مشلر کئمی. مال آلانلار هچ شیه مالئک اولماییشلار کئمی.

بوتلره تقدئم اولونان قوربانلار

بوتلره تقدئم اولونان قوربانلار
 ۸ حاقیندا؛ بئلئرتک کی، «هامیمیز علم صاحبئی یئک.» علم تکبۆر گئئره، آما محبت بئنا إله ر. ۲ اگر بئر کس دوشونور کی، بئر شی بئلئر، او حله لازیم اولان قدر بئلمئر. ۳ آما کئم تارینی سوئر، او آدام تارینین طرفئندن تانینیر.

۴ بله ده، بوتلره تقدئم اولونان شیلرئن یمه سی باره ده؛ بئلئرتک کی، «بوت اصلئنده دونیادا هچ بئر شیدئر» و «واحد تاریدان باشقا تاری یوخدور.» ۵ حتا اگر گوئیده و یا یرده تاری چاغیریلانلار اولسا دا -نجه کی، حقیقتن بئر چوخ 'تاریلار' و 'بیلر' وار- ۶ بئزئم اوچون بئر تاری وار، یعنی آتا کی، هر شی اونداندیر و بئر اونون اوچون واریق؛ و بئر رېئمئر وار یعنی عئسا مسیح کی، هر شی اونون واسطه سی ائنن دئر و بئر اونون واسطه سی ائنن واریق.

۷ آما هامیدا بو علم یوخدور. بعضئلری ائندئیجه ک بوتلره اله آلیشیلار کی، یدئکلری زامان اونون بوته تقدئم اولوندوغونی دوشونورلر و وئجدانلاری ضعیف اولدوغوندان نجئس اولور. ۸ «یمک بئزی تاریا مقبول اله مز؛» یمه سک، آسکئئیمئر اولماز، یمک ده، بئر شی آرتیرماریق. ۹ آما احتیاط اله یئن کی، بو آزادلیغیز ضعیف اولانلاری یولدان چیخارتماسین. ۱۰ چونکی اگر ضعیف وئجدانلی بئر آدام گۆرسه کی، سن بو علمه صاحب اولان حالدا، بوتخانادا سوفویه اوتوروبسان، مگر جسارت آلامز کی، بوتلره تقدئم اولونان یمک لردن یسئن؟ ۱۱ و سنئن علمئنئن نتئجه سنئنده وئجدانی

ضعیف اولان هلاک اولور؛ او قارداش کی، مسیح اونون خاطری اوچون اؤلدی. ۱۲ بله ده، اؤز قارداشلاریزین ضئدئنه گونا اله مک ائنن و اولارین ضعیف وئجدانلارینی یارالاماق ائنان، سئر، مسئحن ضئدئنه گونا اله یئر سئر. ۱۳ بونا گۆره، اگر یمک قارداشیمین یولدان چیخماسینا باعث اولور، من داها ات اصلا یمه رم کی، قارداشیمی یولدان چیخارتما ییم.

بولوسون حاقلاری

۹ مگر من آزاد دئلم؟ مگر من حواری دئلم؟ مگر رېئمئر عئسانی گۆرمه مئشم؟ مگر سئر ریده منئم ائشئمنن ثمره سی دئلسئر؟ ۲ اگر اؤزگه لره حواری دئلم، هچ اولماسا، سئر حواری یم؛ چونکی ریده حوارئلئیمئن مؤهوری سئرل سئر.

۳ منی ائستئنطاق اله یئلره دئفاعئیم بودور: ۴ مگر حاقیمیز یوخدور کی، ییبب ائچک؟ ۵ مگر حاقیمیز یوخدور کی، ائمانلی آروادیمیزی یانیمیزدا گۆتوروب گزدرک. نجه کی، حتا آیری حوارئلر، رېئن قارداشلاری و کئفا دا اله یئر؟ ۶ و یا ائشله مه یه آنجاق منئم و بارنابانین حاق یوخدور؟

۷ کئم وار کی، هر زامان اؤز خرجی ائنن سربازلیق إله مئش اولسون؟ کئم وار کی، اوزوم باغی اکئب، اونون میوه سنئدن یمه سن؟ کئم وار کی، سورونی اوتاریب، اونون سودوندن ائچمه سن؟ ۸ مگر بولاری ائسان گۆروشونه گۆره دئئر؟ مگر شرعت ده بو شیلری دمئر؟ ۹ چونکی موسانین شرعتئنده بله یازیلیب: «خرمنی دؤین اؤکوزون آغزینی باغلاما.» مگر تاری اؤکوزلرئن قیدئنه قالیر؟ ۱۰ مگر بئزئم اوچون بو شیلری دمئر؟ بلی، بولار بئزئم اوچون یازیلیب، چونکی شوخوملایان اومئد

حاکمئیتی آلتیندا اولمادیغیم حالدا، شرئعت آلتیندا اولانلار شرئعت آلتیندا کی کئمی اولدوم کی، اولاری قازانیم. ^{۲۱} شرئعتسئز آدمالاری قازانماق اوچون، شرئعتسئزلره شرئعتسئز بئر آدم کئمی اولدوم، گرچی تارینین حوزوروندا شرئعتسئز اولماییب، مستحئن شرئعتی آلتیندایام. ^{۲۲} ضعفلی قازانماق اوچون، اولارا ضعف کئمی اولدوم. هر کس اوچون هر شی اولدوم کی، هر نه جور اولور-اولسون، بعضئلر نه نجات وریم. ^{۲۳} بولارین هامیسی ائنجئلین خاطری اوچون الهیئر کی، اونا پاییم اولسون.

^{۲۴} مگر بئلمئرسئز کی، قاقیش میدانیندا قاقانلارین هامیسی قاقار، آما تک بئر نفر جایزه نی آلا؟ إله قاقین کی، جایزه نی قازاناسیز. ^{۲۵} موسایقه ده رقابت الهین، هر شیده نفسئنن قباغینی آلا. اولار بونی فانی بئر تاجی آلاماق اوچون الهیئرلر، آما بئر فانی اولمایان اوچون الهیئرک. ^{۲۶} بونا گوره، من هدفسئر قاقان بئری کئمی قاقمیرام. ^{۲۷} بلکی بدئنه اذئیت چکدئرئ اوئی قول الهیئر کی، اولمایا اؤزگه لره وعظ الهیندن سورا، اؤزوم رد اولوم.

اسرائیل تارخئندن عبرت لر

۱. قارداشلار، ائسته مئم کی، سئری بئخبر قویوم. آتالاریمیزین هامیسی بولودون آلتیندا ائدئر و هامیسی دهئزدن کچدئر. ^۲ هامیسی بولوددا و دهئزه موسایا منسوب تعمئد اولوندولار. ^۳ هامیسی هم روحانی یمه یی یدئر. ^۴ هامیسی دا هم روحانی ائچه جه بی ائچدئر. چونکی اولارین دالیسیجا گلن روحانی قایدان ائچدئرلر. و او قایا مستح

ائن جوت سورمه لی دئر، و خرمن دؤین غله یه شریک اولماق اوئمدی ائن دؤیمه لی دئر. ^{۱۱} اگر بئر سئزده روحانی توخوملار اکدئک، سئزدن مادئی شیلر بئچسک، بو سئزه چوخ گلر؟ ^{۱۲} اگر سئزین اوستوزده اؤزگه لرئن بله بئر حاقی وار، مگر بئرئم بونا داها چوخ حاقیمیز یوخدور؟ آما بئر بو حاقدان ائستفاده اله مه دئک، بلکی هر شیه تاب گتئردئک کی، مستحئن ائنجئلئنن خوش خبرنه هچ بئر مانع اولمایاق. ^{۱۳} مگر بئلمئرسئز کی، معبدده موقدس خندمتلری گؤرنلر معبدن یمه یئندن بیئرلر و قوریانگاهین خندمتچئلری اؤز پایلارینی قوریانگاهدان گؤتورورلر؟ ^{۱۴} بله ده رب امر الهیئب کی، ائنجئلن خوش خبرئی موؤده ورنلر، روزلرئی ائنجئلدن گؤتورسونلر. ^{۱۵} آما من بو حاقلارین هچ بئرئندن ائستفاده اله مه مئشم و بو سؤزلری یازمیرام کی، منئم اوچون ده اله اولسون. چونکی اولوم منه بوندان داها یاخشی دیر کی، بئری منئم افتخاریمی بوشا چیخارتسین. ^{۱۶} اگر ائنجئلن خوش خبرئی اعلان الهیئر، فخر الهمه یه حاقیم یوخدور، چونکی بو، منئم وظئفمدئر؛ آما وای منه، اگر ائنجئلی اعلان اله مه یم! ^{۱۷} اگر بونی اؤز میلئم ائن اله سم، اجرئم وار؛ آما اگر اؤز میلئم ائن اله مه سم، منه تاپشیریلان وظئفه نی یرئنه یتئرئم. ^{۱۸} بس منئم اجرئم نه دئر؟ بودور کی، ائنجئلن خوش خبرئی اعلان الهین واخت، اوئی تمئاسیز عرض اله یم کی، ائنجئلده اولان حاقیمدان تامامن ائستفاده اله مه یم.

^{۱۹} چونکی گرچی هر کسدن آزادام، اؤزومی هامییا قول اله مئشم کی، داها چوخ آدم قازانیم. ^{۲۰} یهودلری قازانماق اوچون اولارا یهودی کئمی اولدوم. اؤزوم شرئعتن

بدنئنده شرئك اولماق ديئل؟^{۱۷} مادام كى، چۆرك بئردئر، دمهلى بئزله ده كى چوخوق بئر بدنئك، چونكى هاميميز بئر چۆركدن پاى آليرىق.^{۱۸} ائسرائىل خالقينا باخين؛ مگر قوربانلارى يئىنلر قوربانگاهدان پاى آلانلار ديئلر؟^{۱۹} بس نه دمك ائسته يئر؟ بو كى، بوتلره قوربان اولونان بئر شى، موهوم بئر شيدئر، يا بوت موهوم بئر شيدئر؟^{۲۰} يوخ، آما بونى ديئر كى، قيرى يهودلر قوربانلارى تارييا يوخ، ائبلئس روجلارا تقدئم اله يئرلر و من ائسته مئرم كى، سئر ائبلئس روجلاردان پاى آلاسيز.^{۲۱} سئر، هم ريئن، هم ده ائبلئس روجلارين پئىلاسيندان انچه بئلمز سئر. هم ريئن سوفره سئندن، هم ده ائبلئس روجلارين سوفره سئندن پاى آلا بئلمز سئر.^{۲۲} مگر ائسته يئرئك ري قيرته گئترك؟ مگر بئر اوندان داها گوجلويوك؟

ائمانلى نين آزادلىغى حاقيندا

^{۲۳} «هر شى جائدئر» - آما هر شى فايдали ديئل. «هر شى جائدئر» - آما هر شى بئنا اله مز.^{۲۴} هر كس اؤزونون خيئرئنى يوخ، بلكى اؤزگه سئئنن خيئرئنى آختارسين.^{۲۵} ات بازاريندا ساتيلان نه وار دير، ييئن و وئجداين خاطرئى اوچون هچ بئر شى سوروشمايىن.^{۲۶} چونكى «ير و اوندا اولان هر شى رېئندئر.»^{۲۷} اگر ائمانلى اولمايانلاردان بئرى سئزى دعوت اله سه و گتمك ائسته يئر سئر ده، قاباغيزا نه قويولسا ييئن و وئجداين خاطرئى اوچون سؤالار اله مه يئن.^{۲۸} آما اگر بئرى سئر ده سه: «بو، بوتلره تقدئم اولونموش قوربانليقدير»، بونى سئر دهئنه خاطرئنه، وئجداين دا خاطرئنه اوندان يمه يئن.^{۲۹} قصدئم سئرئن

ائدى.^{۳۰} آما تارى اولارين چوخوندان راضى ديئلدى، پس چؤلده اؤلى بوراخيلديلار.
^۱ بو شيلر بئرئم عئبرتئمئز اوچون باش وردى كى، اولار كئمى پئسلئيه موشتاق اولمايلاق،^۷ و اولارين بعضئلى كئمى بوتپرست اولمايلاق. نجه كى، يازيليب: «خالق ييئب انجه مه اوتوردى و اوينا ماغا قالخدى.»^۸ عئقتسئرئلك اله مه يك؛ نجه كى، اولارين بعضئلى اله دئلر و بئر گونده ائيرى اوچ مئن نفر اؤلدى.
^۹ ربى ائمتاحانا چكهميك؛ نجه كى، اولارين بعضئلى اله دئلر و ائلانلارين واسئطه سى ائئن هلاك اولدولار.^{۱۰} ديئنه يك؛ نجه كى، اولارين بعضئلى اله دئلر و هلاك اله يه نئن الى ائئن محو اولدولار.

^{۱۱} بو شيلر عئبرت اوچون اولارين باشينا گلدى و بو آخير عصرلره چاتان بئرلره ده درس اوچون يازيلدى.^{۱۲} بونا گؤره ده، كئم گومان اله يئر كى، آياق اوسته دوروب، احتياطلى اولسون كى، ييخيلماسين!^{۱۳} هچ بئر وسوسه سئرئن باشيزا گلهمه يئب كى، آيرى ائئسانلارين باشينا گلهمه مئش اولسون. تارى وفالى دير و قويماز كى، طاقتئردن آرتيق وسوسه يه دوشه سئر؛ بلكى وسوسه ائئن بله سئر قاجاجاق يولى دا قويار كى، تاب گئره بئله سئر.

بوتلرئن و ريئن سوفره سى

^{۱۴} بله ده، اى عزئرئئم، بوتپرستلئكدن قاچين.^{۱۵} عاغىلى آداملار ائئان دانيشان كئمى دانيشيرام؛ دئيئمه سئر حؤكم اله يئن.^{۱۶} بركت پئىلاسى كى، بئر اونون اوچون شوکور اله يئرئك، مگر مستحئن قانيندا شرئك اولماق ديئل؟! بركت وردئئمئز چۆرك مگر مستحئن

اۋرتسون. ^۷ كئشى باشىنى اۋرتمەملندئر، چونكى تارينين شكىل و عزتتدئر. آما آرواد كئشئنن عزتتدئر. ^۸ چونكى كئشى آرواددان بوخ، آرواد كئشئدن ياراندى. ^۹ دوغرودان دا كئشى آرواد اوچون بوخ، آرواد كئشى اوچون ياراندى. ^{۱۰} بونا گۈره، و ملكلرئن خاطئرئنه، گرک آروادين باشى اوستونده قودرت نئشانى اولار. ^{۱۱} گرچى، ريدە نه آرواد كئشئدن موستقئلدئر، نه ده كئشى آرواددان. ^{۱۲} چونكى نجه آرواد كئشئدن يارانير، كئشى ده آروادين واسطهسى ائئن يارانير. آما هر شى يارادان تارى دير. ^{۱۳} سئز اۋروز قرار ورنئ؛ آيا آروادا ياراشير كى، باشى آچىق تاريا دوعا اله سئ؟! ^{۱۴} مگر طبعئن اۋزى سئزه اۋيرتمئر كى، اگر كئشى ساچلاريني اوزاتسا، بو اونون اوچون بى آيرليقدير؟! ^{۱۵} آما اگر آرواد ساچلاريني اوزاتسا، بو اونون اوچون عزتتدئر؟! چونكى ساچلارى اونا اۋرتو اوچون ورنلئب. ^{۱۶} آما اگر بئر كس ائستهسه كى، بو بارهده بحث اله سئ، نه بئزم، نه ده تارينين كئئسلارينين بله بئر عادتى وار.

ربئن سوفره سى

^{۱۷} آما بو تعلئلرى ورنده سئزى تعرفله مئرم، چونكى ييغىنجاغيز خيئر اوچون بوخ، شر اوچوندور. ^{۱۸} چونكى، اولن، اشئدئرم كى، كئئلسادا بئر يره گلدئئز زامان، آرازدا دسته بازيلىق اولور. بونا من، بئر حده جاق دا اولسا، ائنائيرام. ^{۱۹} چونكى آرازدا ائختئلافلار اولمالى دير، اله كى آرازدا قبول اولونموش آداملار، آشكار اولسونلار. ^{۲۰} اوندا كى بئر يره ييغيليرسيز، قصدئز ربئن سوفره سئنده شئركت اله مك ديئل. ^{۲۱} چونكى يمكده هر كس قابججا اۋز شاميني يئر؛ بئرى آج

وئجدانيز بوخ، اۋزگه آدامين وئجدانى دير؛ چونكى منئم آزادليغيما نه اوچون اۋزگه آدامين وئجدانى طرفئندن حۋكم اولونسون؟

^{۳۰} اگر شوكور اله يئب يئر، نه اوچون شوكور اله دئئيم شيدن اۋترى محكوم اولونوم؟ ^{۳۱} بله ده، ائستر يئيه سئز، ائستر ائچه سئز، ائستر نه اله يئيه سئز، هر شى تارينين جلالى اوچون اله يئن. ^{۳۲} يهودئلرئن، يونانلى لارين و تارينين كئئئلساسيين دا بوردومه سئنه باعئث اولمايئن. ^{۳۳} نجه كى، من ده هر شيدە هر كسى راضى اله يئر و اۋز منفعئتى بوخ، بلكى چوخلى اۋزگه آداملارين منفعئتى آختاريرام اله كى، اولار نئجات تاپسينلار.

مندن نومونه آئين، نجه كى، من ده مسئحن آليرام.

آروادلارين دوعا و نئئلئك اله مه سى

^۲ منى هر شيدە خاطرلادىغيز اوچون و سئزه تاپشيرديغيم تعلئلرى برک توتدوغوز اوچون سئزى تعرفله يئر.

^۳ ائسته يئر بونى دا باشا دوشه سئز كى، هر كئشئنن باشى مسئحدئر، هر آروادين باشى كئشئدئر. مسئحن باشى دا تارى دير. ^۴ هر كئشى كى، باشى اۋرتولى دوعا يا دا نئئلئك اله يئر، اۋز باشىنى حۋرمتسئر اله يئر. ^۵ هر آرواد دا كى، باشى اۋرتولمه مئش دوعا يا دا نئئلئك اله يئر، اۋز باشىنى حۋرمتسئر اله يئر؛ چونكى اونون بو ائشى بونا بنزه يئر كى اۋز ساچلاريني قيرخميش اولوب. ^۶ چونكى اگر بئر آرواد باشىنى اۋرتمه سه، قوى ساچلاريني قيرخسين؛ آما اگر آرواد اوچون عاييبدير كى، ساچلارى قيرخيلسين و يا باشينا اولگوج چكدئرسئ، قوى اوندا باشىنى

اولونان زامان، ربّئن طرفئندن تربئییه اولونوروق کی، دنیا ائنن بئرلئکده محکوم اولماق.
 ۳۳ بونون اوچون، قارداشلاریم، یمه یه ییغیلاندا بئرئزری گؤزله یئن. ۳۴ اگر آج اولان وار دیر، قوی اوئنده یسئن کی، ییغیشماغیز موحاکنمه اولونماغیزا باعث اولماسین. قالان مطلبلری اؤزوم گنده نئظاما سالارام.

روحانی عطالار

۱۲ قارداشلار، ائسته مئم کی، روحانی عطالار حاقیندا دا بئخبر اولاسیز.
 ۱ بئلئرسئز کی، بوتپرست اولاندا، آزدیریلیب، دئلئسز بوتلرئن طرفئنه آپاریلدیز. ۳ بونا گؤره سئزه بئلئرئرم کی، تارینین موقدّس روحی واسطه سی ائنن دانیشان هچ کئم دمز کی، «عئسا ملعوندر.» هچ کئم ده دئییه بئلمز کی، «عئسا ریدئر»، مگر تارینین موقدّس روحونون واسطه سی ائنن.

۴ عطالار جوربه جور، آما روح همن دئر. ۵ خئدمت لر جوربه جور، آما رب همن دئر. ۶ عملر ده موختلئف، آما تار ی همن دئر، هامیدا هر شی یئرته یئرئن ده اودور.

۷ آما هر کسه روحون ظوهوری خیئر اوچون ورئلئر. ۸ موقدّس روحون واسطه سی ائنن بئرئنه حئکمت کلامی، و آیری بئرئنه اله همن روحون واسطه سی ائنن معرفت کلامی ورئلئر. ۹ بئرئنه همن روحون واسطه سی ائنن ائمان ورئلئر، آیری بئرئنه ده همن روحون واسطه سی ائنن شفا عطالاری ورئلئر. ۱۰ بئرئنه مۆجوزهلر یاراتماسی، بئرئنه نبئلئک، بئرئنه

قالیر، او بئرئسی کفله نئر. ۲۲ بو نه دئر؟ مگر یمک-ائچمک اوچون اوئر یوخدور؟! یوخسا تارینین کئلئساسینی تحقئر اله یئب، هچ بئر شی اولمایانلاری اوتاندیریرسیز؟ سئزه نه دئم؟ تعریف اله یئم؟ بو خصوصدا سئزی تعریف اله مئیجه یم.

۲۳ چونکی من ربدن آلدیغیمی، سئزه ده چاندیردیم. بو کی، رب عئسا تسلئم اولوندوغی گجه چؤرک گؤتوردی ۲۴ و شوکور اله یندن سورا اوئی بؤلوب ددی: «بو سئزن اوچون منئم بدنئمدئر. منی خاطیرلاماق اوچون بونی یئرته یئرئن.» ۲۵ اله اوچور ده شامدان سورا پئیالانی گؤتوروب ددی: «بو پئیالا تارینین تزه عهدی دئر کی منئم قانیم ائنان مهورله نئر. نه زامان بونی ائچئرسئز، منی خاطیرلاماق اوچون ائچئن.» ۲۶ چونکی بو چؤره یی یدئیئر و بو پئیالان ائچدئیئر هر زامان، ربّئن اولومونی او زاماناجاق کی رب گله اعلان اله یئرسئر.

۲۷ اونا گؤره ده، کئم لایئق اولمایان طرزده ربّئن بو چؤره یئندن یئیب یا دا پئیالاسیندان ائچسه، ربّئن بدنئنه و قانینا تقصئرلی اولور. ۲۸ آما هر کس گرک اؤزوی-اؤزونی ائمتاحان اله سئن و بله ده بو چؤرکدن یسئن و بو پئیالان ائچسئن. ۲۹ چونکی هر کس ربّئن بدنئی آیرد اله مدن یئیب ائچسه، یئیب ائچمک ائنن اؤزونون ضئدئنه محکومئیت گئئرئر. ۳۰ بونا گؤره ده، سئلردن چوخ ضعیف و ناخوشدور، بئر نچه سی ده گؤزلرئی حیاتا یوموب. ۳۱ آما اگر بئر اؤز-اؤزوموزه حؤکم اله سیدئک، بئر حؤکم اولمازدی. ۳۲ آما بئر حؤکم

چوخ دَير ورثىك و بله ده خوش گُورونمەين
عوضولرئمئز داها چوخ خوش گُورونور؛
خوش گُورونن عوضولرئمئز بونا مۇحتاج
دئللر. آما تارى آز دَيرلى عوضوه داها چوخ
دَير گُورسەدئب و بدنى إله تَرْتَب ورثىكى،
۲۵ بىندە آيرىلىق اولماسين، آما عوضولر
بئربئرنئن قىدئنه قالسينلار. ۲۶ و اگر بئر
عوضو عذاب چكئر، هامى عوضولر اونونان
عذاب چكئر؛ و اگر بئر عوضو عئزت قازانير،
هامى عوضولر اونونان شادلىق اله يرلر.

۲۷ سئز ده ائندى مستحئن بىندئسئز، هر
بئرئز ده اونون عوضولرئسئز. ۲۸ و تارى
كئئلسادا بئرئنجى حوارئلرى، ائكئنجى نئبئلىرى،
اوچونجى موعئلمئلىرى، سورا مۇجوزه ائشلىرى،
سورا شفا عطاسىنى، سورا كۇمك، ائداره
اله مه پى و موختئلف دئللره دانىشماعى
تعيئن اله يئب. ۲۹ مگر هامى حوارى دئر؟ مگر
هامى نئبئدئر؟ مگر هامى موعئلمئدئر؟ مگر
هامى مۇجوزه ياراداندير؟ ۳۰ مگر هاميدا شفا
عطالارى وار؟ مگر هامى دئللرده دانىشير؟
مگر هامى ترجمه اله يئر؟
۳۱ آما سئز داها بۇيوك عطالارى قيرت
ائئن ائستەيئن. من ده سئزه داها بۇيوك يولى
گُورسەدئم.

محبَّتئن بۇيوكلوي

۱۳ اگر من ائنسانلار و ملكر دئلى ائئن
دانىشام، آما محبَّتئم اولمايا، دمهلى
باغيران بئر مئس يا دا جئئنگئلدەين بئر سئنجە
دۇنموشم. ۲ اگر نئبئلك عطام اول و هامى
سئزلر، هامى علملرى بئلم؛ اگر كامئل ائمانا
مالئك اولام، إله كى، داغلارى يرئئدن ترپەدم،
آما محبَّتئم اولمايا، هج زاد دئئلم. ۳ اگر
واريمين هاميسىنى فاغيرلار پايلايىب اولارى

روحلارى تشخئص ورثب آيرد اله مك، بئرئنه
موختئلف دئللر، بئرئنه ده دئللرئن ترجمه سى.
۱۱ آما بوتون بولارى بئر و همن روح يرئنه
بئترئر و نجه كى، ائستەيئر، هر كسە فردن
بۇلوشدوروب ورئر.

بئر بدن آما مۇختئلف عوضولر

۱۲ نجه كى، بدن بئر اولدوغى حالدا،
چوخلى عوضولره مالئكدئر، بدنئن ده
بوتون عوضولرى، چوخ اولدوقلارى حالدا،
گئنه بئر بىندئرلر. مستحئن حاقئندا دا
إله دئر. ۱۳ چونكى بئر هاميميز؛ ائستر يهودى
اولاق، ائستر يونانلى، ائستر قول اولاق،
ائستر آزاد، بئر روحدا تعمئد آلميشيق،
اله كى بئر بدن اولاق؛ هاميميز دا بئر
روحدان ائچدئرئلمئشئك. ۱۴ چونكى بدن بئر
عوضودن يوخ، چوخ عوضودن عئبارتدئر.
۱۵ اگر آياق دسە: «چونكى آل دئئلم، بىندن
ده دئئلم»، مگر بو اونى بىندن آيىرار؟
۱۶ اگر قولاق دا دسە: «چونكى گۇز دئئلم،
بىندن ده دئئلم»، مگر بو اونى بىندن
آيىرار؟ ۱۷ اگر بوتون بدن گۇز اولسايدى،
نجه ائشئده بئلدردى؟ اگر بوتون بدن قولاق
اولسايدى، نجه ائى بئلهردى؟ ۱۸ آما تارى
عوضولرئن هر بئرئسئنى، اۇزى ائستەدئى
كئمى بىندە يرلشدئرئب. ۱۹ و اگر هاميسى
بئر عوضو اولسايدى، بدن نه اولاردى؟
۲۰ آما ائندى عوضولر چوخ، آما بدن
بئر دئر. ۲۱ گۇز آله دئيه بئلمز كى، «سن
منه لازيم دئئلسن.» و يا باش دا آياقلار
دئيه بئلمز كى، «سئز منه لازيم دئئلسئز.»
۲۲ عكسئنه، بدنئن داها ضعئف گُورونن
عوضولرى چوخ دا لازيمدئرلار. ۲۳ بدنئن
داها آز دَيرلى سايدىغيميز عوضولرئنه داها

يوخ، بلكى تارى ائىن دانىشیر. بونا خاطئر
كى اونی هچ كىم باشا دوشمور؛ او، تارىنین
روحوندا سئزلردن دانىشیر. ^۳آما نېئلك
الەين، آداملار بئنا، تشوئق و تسلى ورمك
اوچون دانىشیر. ^۴آیری دئلدە دانىشان آدام
اؤزونی بئنا الەيئر، آما نېئلك الەين آدام
كئئلسانى بئنا الەيئر. ^۵آرزی الەيئر كى، سئز
هامیز آیری دئللره دانىشاسیز، غلخصوص
بو كى، نېئلك الئیه سئز. چونكى نبی، آیری
دئللره دانىشاندان بؤيوكدور، مگر بو كى
ترجومه الەسئ، الە كى كئئلسا بئنا اولسون.

^۶ائندى قارداشلار، اگر من سئزن يانيزا
گلئب آیری دئللره دانىشماغا باشلاسام، سئزه
نه فايده يئتيرم، اگر وحى، معرفت، نېئلك،
يا دا تعلئم واسطهسى ائىن دانىشماسام؟! ^۷
سئس ورن جانسيز شيلر، ائستر توتك
اولسون ائستر چنگ، اگر فرقى سسلر
چىخارتماسالار، توتك و يا چنگ ائىن
نه چالينديغىنى كئىم بئلر؟! ^۸اگر شىپور
قىرى موعئىن سئس چىخارتسا، دؤيوشه كئىم
حاضيرلاشار؟ ^۹الە اوجور ده سئز اگر دئلز
ائىن باشا دوشولمهين سؤزلر دانىشاسیز،
سئزن نه ددئئز نجه بئلئر؟ الە بئل كى، هاوا
ائىن دانىشيبسيز. ^{۱۰}شوبهه سئز كى، دونيادا بئر
چوخ موختلئف دئللر وار و اولاردان هچ بئرى
معناسيز دئتل. ^{۱۱}بله ده اگر دئئل معناسىنى
بئلمه سم، من دانىشان اوچون اؤزگه اولورام،
دانىشان دا منئم اوچون اؤزگه اولور. ^{۱۲}اوجور
ده سئز، مادام كى، روحانى عطالار قيرتئر وار،
ائسته يئن كى، كئئلسانى بئنا الەمك اوچون
عطالاردا وارلى اولون.

^{۱۳}بونا گؤره ده، آیری دئلدە دانىشان
آدام، ترجمه عطاسى اوچون دوعا الەسئ.
^{۱۴}چونكى اگر من آیری بئر دئلدە دوعا الەيئر،

دويورام، اگر بدنئى يانديريلماغا ورم، آما
محبئتم اولمايا، منئم اوچون هچ بئر فايدهسى
يوخدور.

^۴محبئ صبئرلى دئر، محبئ مهرباندير،
محبئ پاخىلىق الەمز؛ محبئ كئئئرلنمز،
مغرور اولماز، ^۵بى ادبلك الەمز، اؤز منفعتنى
آختارماز؛ تز حئرصلنمز، پئسلنكلرئن حسابىنى
ساخلاماز؛ ^۶حاقسىزليقدان سوئنمز، آما
حقتقتدن شادلانار. ^۷محبئ هر زادى اؤرتئر،
هر شيه ائئانار، هر شيه اومئد باغلار، هر
زادا تاب گتئر.

^۸محبئ هچ وخت قورتارماز. آما نېئلك
اولسا دا، قورتاراجاق؛ دئللر اولسا دا،
ساكتت اولاجاق؛ علملر اولسا دا، آرادان
گدهجك. ^۹چونكى بئلدئئئمئر محدوددور،
نېئئئئمئر محدوددور؛ ^{۱۰}آما كامئلئن گلدئى
زامان، محدود اولان آرتىق آرادان گدهجك.
^{۱۱}اوشاق اولاندا اوشاق كئىمى دانىشيرديم،
اوشاق كئىمى آنلايديرديم، اوشاق كئىمى
دوشونوردوم. آما اوندا كى بؤيودوم اوشاقلينى
ترك الەدئم. ^{۱۲}چونكى ائندى بئر هر شىي
اؤرتولى، اينادا گؤرن كئىمى گؤروروك،
آما اوزبه اوز گؤرهجهيئك. ائندى بئلدئئئم
محدوددور، آما او زامان درك اولوندوغوم
كئىمى درك الئيهجهيم.

^{۱۳}ائندى اوچ شى قالير: ائمان، اومئد،
محبئ. آما محبئ بولارين هاميسيندان
بؤيوكدور.

نېئلك، بؤيوك بئر عطا

محبئتن داليسىجا قاچين، آما روحانى
عطالارى دا قيرت ائىن ائسته يئن،
خصوصئن نېئلك عطاسىنى. ^۲چونكى هر
كئىم آیری بئر دئلدە دانىشیر، آداملار ائئان

۲۵ اوره یئنئن سئرلی آشکار اولار و اوزی-
اوسته دوشوب پرستش الہ ر و اعلان الہ ر
کی، تاری حقیقتن سئرئن آرزادیر.

کنئلسادا هر شی موناسئب و ترتئبلی بئر شکئلده اولسون

۲۶ قارداشلار بس ائندی نه؟ بئر یره
یغیلدیغیز زامان هر بئرئزن بئر مزموری،
بئر تعلیمی، بئر وحی، بئر آیری دئی، بئر
ترجمه سی وار، قویون هر شی بئنا الهمک
اوچون اولسون. ۲۷ اگر هر کس آیری بئر دئلده
دانیشر، ائکی یا دا لاپ چوخ اوچ آدم نؤوبه
ائئن دانیشسینلار، بئر نفر ده ترجمه الہ سنن.
۲۸ آما اگر ترجمه چی یوخدور، قوی او آدم
کنئلسادا ساکتت قالسین و آنجاق اؤز اوریننده
و تاری ائئن دانیشسین.

۲۹ قوی ائکی یا دا اوچ پیغمبر دانیشسین
و او بئرلری تفتش الہ سننلر. ۳۰ آما اگر
اوتورانلاردان بئرئنه بئر وحی گلر، قوی ائک
دانیشان آدم ساکتت قالسین. ۳۱ چونکی سئر
هامیز، نؤوبه ائئن نبئلک الئیہ بئلسئر کی،
هامی تعلیم آلسین و هامی تشوئق اولونسون.
۳۲ پیغمبرلرن روحلاری دا پیغمبرلره موطنع
دئرلر. ۳۳ چونکی تاری قاریشقیلق تارسی یوخ،
بلکی آراملیق تارسی دیر، نه کی، موقدسلرن
بوتون کنئلساسیندا بله دئر.

۳۴ آروادلار کنئلسالاردا سوکوت الہ سننلر.
چونکی صؤحبت الهمک اولارا قدغن دئر. اولار
شرعتئن بویوردوغی کئی موطنع اولسونلار.
۳۵ اگر بئر شی اؤیرنمک ائسته یئرلر، قوی اوده
اؤز آرلرئندن سوروشسونلار؛ چونکی آروادا
کنئلسادا صؤحبت الهمک عاییدیر.

۳۶ مگر سئرئن طرئقئزدن ائدی کی تارینین
کلامی یاییلدی؟ و یا فقط سئر چاتدی؟!

روحوم دوعا الیئر، آما عاغلیم بهره سئر قالیر.
۱۵ بس نه الہ مه لییم؟ هم روح ائنان دوعا
الئیہ جهیم، هم ده عاغل ائنان. هم روح ائنان
ائلاهی نغمه اوخویاجاغام، هم ده عاغل ائنان.
۱۶ یوخسا اگر سن روح ائنان شوکور الیئرسن،
روحانی بئر عطاسی اولمایان آدم نه سنن
شوکورلرننه «آمن» دئیہ بئلر؟ چونکی سنن
ددئلکرنی باشا دوشمور. ۱۷ البتہ سن یاخش
شوکور الیئرسن، آما بوندان، باشقا بئر آدم
بئنا اولمور. ۱۸ تاریا شوکور الیئر کی، من
سئرئن هامیزدان چوخ آیری دئلره دانیشرام.
۱۹ آما کنئلسادا آیری بئر دئلده اون من سؤز
دانیشماقدان، دها چوخ بونا جان آتیرام کی،
عاغلیم ائنان بش سؤز دانیشیم و اؤزگه لره
تعلیم ورئم.

۲۰ قارداشلار، آنلاماقدان اوشاق اولمایان.
پئسلئکده اوشاق اولون آما آنلاماقدان بویلی-
باشلی! ۲۱ شرعتده بله یازیلیب:

«رب دئر:

”اجنبئلرن دئلری ائئن،

اؤزگه لرئن دوداقلاری ائئن

بو خالق ائنان دانیشاچاغام،

آما او زامان دا منه قولاق آسمایاچاقلار.»

۲۲ پس آیری دئلره دانیشماق ائمان گئئرلر
اوچون یوخ، بلکی ائمانسیرلار اوچون بئر
علامتدئر. آما نبئلک ائمانسیرلار اوچون
یوخ، ائمانلیلار اوچوندور. ۲۳ اگر بوتون
کنئلسا بئر یره ییغیلیب هامی آیری دئلره
دانیشسالار، و روحانی عطایا مالئک اولمایان
یا دا ائمانسیر آدمالار اورایا گئرسه لر، دیمزلر
کی، سئر دلی سئر؟! ۲۴ آما اگر هامی نبئلک الہ
سه لر، و اورایا ائمانسیر بئر آدم، یا دا روحانی
عطایا مالئک اولمایان بئر گئرسه، هامینین
طرفئندن ائلام اولوب هامییا جاوابگو قالار؛

منه اولان فيضى بوش دىئىلى. عكسئنه، من اولارين هاميسىندان چوخ زحمت چكدئم، داها دوغروسى، من يوخ، بلكى تارينين فيضى كى، من ائتن دئر. ^{۱۱} بله ده، ائستر من اولسايدىم، ائستر اولار، بئر بله اعلان اله يئرئك، سئر ده بله ائمان گئئردئر.

اؤلورئن دئرئلمهسى

^{۱۲} ائندى اگر مستح حاقئندا اعلان اولونور كى، او، اؤلورئن دئرئلىدى، بس نجه سئرلردن بعضئلى دئر كى، اؤلورئن دئرئلمه يوخدور؟ ^{۱۳} آما اگر اؤلورئن دئرئلمه يوخدور، پس مستح ده دئرئلمه يئب. ^{۱۴} و اگر مستح دئرئلمه يئب، اوندا بئرئم وعظئمئر بوشدور، سئرئن ائمانيز دا بوشدور. ^{۱۵} بوندان علاوه، بئر تارى حاقئندا يالانچى شاهئد ده اولوروق، چونكى تارينين باره سئنده شهادت وردئك كى، او، مستحى اؤلورئن دئرئلىدى. حال بو كى، اگر اؤلور دئرئلمئرلر، پس تارى اونى دا دئرئلمه يئب. ^{۱۶} چونكى اگر اؤلور دئرئلمئرلر، پس مستح ده دئرئلمه يئب. ^{۱۷} و اگر مستح دئرئلمه يئب، دمه لى ائمانيز دئرسئزدر؟ سئر حله ده اؤز گوناھلاريزين ائچئنده سئر. ^{۱۸} اوندا مستحده گؤزلرئنى حياتا يومانلار دا هلاك اولوبلار. ^{۱۹} اگر مستحده اولان اومئدئمئر آنجاق بو حيات اوچوندور، بئر هامى آداملاردان داها چوخ يازيغيق.

^{۲۰} آما ائندى مستح اؤلورئن دئرئلىب و گؤزلرئنى حياتا يومانلارين نؤوبرى اولوب. ^{۲۱} چونكى نجه اؤلوم بئر ائئسان واسئطهسى ائئن گلىدى، اؤلورئن دئرئلمه ده بئر ائئسان واسئطهسى ائئن گلىدى. ^{۲۲} نجه كى، آدমে هامى اؤلور، مستحده ده هامى دئرئلر. ^{۲۳} آما هر كس اؤز نؤوبهسى ائئن؛ اؤل مستح،

^{۳۷} اؤزوني پيغمبر و يا روحانى حساب الهين هر آدام آنلاسين كى، سئر يازديقلاريم رئئن امرلرى دئر. ^{۳۸} آما كئم بونى نظره آلماسا، اؤزى ده نظره آينماسين.

^{۳۹} پس قارداشلاريم، نبئلك اله مه يي قيرت ائئن ائسته يئن و آيرى دئلره دانيشانلاردا مانع اولماين. ^{۴۰} آما قويون هر شى موناسئب و ترتئبلى بئر شكتلده اولسون.

مستحن دئرئلمهسى

قارداشلار، سئر او ائنجئلى ۱۵ خاطيرلاديرام كى، موژده سئنى سئر يتئرئئم، سئر ده اونى قبول اله يئب اوندا مؤحك دايانيرسيز ^۲ و اونون واسئطهسى ائئن ده نئجات تاپيرسيز، اگر سئر اعلان اله دئئئم كلامى برک توتاسيز. يوخسا بوش يره ائمان گئئرئبسئر.

^۳ چونكى هر شيدن اؤل آلدغيى سئر يتئرئئم؛ يعنى مستح موقدس يازيلاردا گؤره بئرئم گوناھلاريميز اوچون اؤلىدى، ^۴ و باسديريلىدى، و اوچونجى گونده موقدس يازيلاردا اولان كئى دئرئلىدى. ^۵ و كئفايا، سورا دا اون ائكى شاگئردلره گؤروندى. ^۶ سورا بئر دفعه بش يوزدن آرتيق قارداشلاردا گؤروندى كى، اولاردان چوخى ائندى ده ياشايرلار. آما بعضئلى گؤزلرئنى حياتا يوموبلار. ^۷ سوراسى يعقوبا گؤروندى، سورا دا بوتون حوارئلره. ^۸ هاميدان سورا دا منه گؤروندى، منه كى بئر اوشاق كئى ائندى كى واختيندان قاباغ آنادان دوغولموشدى.

^۹ چونكى من حوارئلرئن لاپ كئچئئيم و حوارى چاغيريلماغا لايئق دئئلم. بو سببدن كى، تارينين كئئئساسينا عذاب وئرئدئم. ^{۱۰} آما تارينين فيضى ائئن هر نه يئم، اله اويايم و اونون

اۋلومدن سورا دئرلن بدن

۳۵ آما بئرى دئير: «اۋلورلر نجه دئرلئرلر؟ و نه جور بدن ائتن گئلر؟» ۳۶ اى اغيلسىز! سئن سپدئىن اۋلمهسه، دئرلمز. ۳۷ و سپنده، حاصئل اولاجاق بدنى سيمئرسن، آنجاق لوت توخومى، ائستر بوغدا اولسون، ائستر آيرى بئر شى. ۳۸ آما تارى او توخوما ائستهدئى كئمى بدن وئر؛ هر بئر توخوما اۋزونه مخصوص اولان بئر بدن وئر. ۳۹ بوتون جئسملر ده بئر جور دئرلر. ائنسانلار جئسمى علائندا، حيوانلار جئسمى علائندا، قوشلار جئسمى علائندا، بالىقلار جئسمى علائندا. ۴۰ سماوى بدنلر و دونيهوى بدنلر ده وار. آما سماولرئ شۆوكتى علائندا، دونيهولرئنى ده علائندا. ۴۱ گونون شۆوكتى علائندا، آين شۆوكتى علائندا، اولدوزلار جئسمى علائندا؛ چونكى اولدوز دا اولدوزدان شۆوكتئنه گۆره فرقى وار. ۴۲ اۋلورلر دئرللمهسى ده بلهدئر؛ فائئلئكه اكلئر، قيرى فائئلئكه دئرلئر. ۴۳ دئلئده اكلئر، عزئتده دئرلئر. ضعئفلئكه اكلئر، قودرتده دئرلئر. ۴۴ طبئى بئر بدن اكلئر، روحانى بئر بدن دئرلئر. اگر طبئى بئر بدن وار، روحانى بئر بدن ده وار. ۴۵ بله ده يازيليب كى؛ «ائلك ائنسان اولان آدم ياشايان بئر جان اولدى.» آخيريى آدم حيات ورن روح اولدى. ۴۶ آما روحانى اۋلئنجى دئل، بلكى طبئى اۋلئنجى دئر، سورا روحانى. ۴۷ ائلك ائنسان يردن دئر، تورپاقدان دئر. آما

سورا دا اونون گئلشئنده مسئحنكى اولانلار. ۲۴ اوندان سورا دا آخير زامان اولور، او واخت مسئح پادشاهليغى آتا تاريا تسلم الهيئر و هر رياست، ائقتدار و قودرتى ارادان آپارب. ۲۵ چونكى او، گرگ او زاماناجاق كى، تارى اونون بوتون دوشمنلرئنى اونون آياغى آلتينا قويا، سلطنت الهسئن. ۲۶ آخيريى دوشمن ده كى گرگ بوخ اولونا، اۋلومدور. ۲۷ چونكى هر شى اونون آياقلارى آلتيندا تابع الهدى. آما او واخت كى، دئلئر: «هر شى اونا تابع قويولوب» آيديندئر كى، هر شى مسئحه تابع قويان تارى، بوندان موستنادير. ۲۸ هر شى اونا تابع قويولاندان سورا، اوغولون اۋزى ده، هر شى اونا تابع قويانا تابع اولاجاق كى، تارى هر شيدده هر شى اولسون.

۲۹ بوخسا اۋلورلر اوچون تعمئد آلانلار نه الهيهجكەر؟ اگر اۋلورلر اصلا دئرلئرلر، اوندا اولار اۋلورلر اوچون نئيه تعمئد آليرلار؟ ۳۰ بئر نئيه هر ساعات خطرلره دوشوروك؟ ۳۱ قارداشلار، او فخرئمه كى ربيئمئر مسئح عئسادا سئزه واريىم آند اولسون كى من هر گون اۋلورم. ۳۲ اگر ائنسانى نئيتلر ائن افسوس شهرئئن وحشى حيوانلارى ائن ساواشديم، بونون منه نه خيئرى وار؟ اگر اۋلورلر دئرلئرلر،

«گئلن يئيىك و ائچك،

چونكى صاباح اۋلهجهيئك.»

۳۳ آلدانمايىن؛ «پئس يولداس ياخشى اخلاق پوزار.» ۳۴ آييلين و گونا اله مهئىن؛ چونكى سئرلردن بعضئلرى تاريني هج تانيمير. بونى دئرئم كى اوتاناسيز.

موقدّسلر اوچون هدئیّه ییغماق

۱۶ موقدّسلر اوچون هدئیّه ییغماق بارهده، سئز ده قالاتئیا کئئلسالارینا سفارش اله دئیئم کئمی عمل اله یئن. ۲ هر هفته نئن ائلك گونونده، هر بئرز اؤز قازانجینا گؤره یانیندا بئر قدر پول ساخلا سین کی، من گئنده آرتیق پول ییغیلما سین. ۳ اورایا یئتشدئیئمده سچدئیز آداملارلا معرفتی نامه وره رم و اولاری هدئیّه لرئز ائن اورشلئم شهرئنه گؤنדרه رم. ۴ و اگر موناسئب اولسا کی من ده گدم، اولار من ائن گدرلر.

شخصی ائسته مکلر

۵ سئزن یانیزا مقدونئیّه منطقه سئندن کچنده گله جهیم. چونکی مقدونئیّه دن کچه جهیم. ۶ بلکه ده یانیزدا بئر آز قالدیم و یا حتّا قیشی اوردا کچئرتدئم کی، سئز منی گده جه یئم یره یولا سالاسیز. ۷ چونکی ائندی ائسته مئرم سئزی اؤته ری گؤروم. بلکی اومئدئم وار، اگر رب ائجازه ورسه، بئر نچه مودّت یانیزدا قلام. ۸ آما افسوس شهرئنده پنطئکاست بایرامینا قدر قالا جاغام. ۹ چونکی منه تأثیری خئدمت اوچون گئئش بئر قاپی آچیلیب و ضئد اولانلار دا چوخدورلار. ۱۰ اگر تمومتاعوس یانیزا گلسه، دئقتّ الّه

یئن کی، او، سئزن آرازدا قورخوسوز اولسون. چونکی او دا منئم کئمی ریئن ائشئنی یرئنه یئتئر. ۱۱ بونا گؤره هچ کئم اونا حقئر باخماسین. اونی سالاماتلیق ائنان یولا سالین

ائکئنجی ائئسان گؤیدندئر. ۴۸ تورپاقدان اولان نجه دئر، تورپاقدان اولانلار دا ائله دئرلر. گؤیدن اولان نجه دئر، گؤیدن اولانلار دا ائله دئرلر. ۴۹ و بئر تورپاقدان حاصل اولموش شکئلی نجه گزدرئرئک، گؤیدن اولانین دا شکئلئنی ائله گزدره جه یئک.

۵۰ ائندی قارداشلار، سئزه بونی دئیئم کی، جئسم و قان تارینین پادشاهلیغینی مئراث آلا بئلمز؛ فانی اولان دا قیری فانی اولانی مئراث آلا بئلمز. ۵۱ باخین، سئزه بئر سئز دئیرم، هامیمیز گؤزلرئمئزی حیاتا یوممایا جاغیق، آما هامیمیز دئئشله جه یئک؛ ۵۲ بئر آن ائچئنده، بئر گؤز قیرپادان، آخیر شیپور چالیناندا. چونکی شیپور چالیناجاق و اؤلولر قیری فانی شکئلده دئرئله جکلر و بئر دئئشله جه یئک. ۵۳ چونکی بو چوروین گرک چورولمه یی گیسئن و بو فانی گرک قیری فانتئلی گیسئن. ۵۴ چونکی چوروین بدن چورولمه یی بدنی گئئن واختدا و بو فانی بدن قیری فانی بدنی گئئن زاماندا او یازی یرئنه یئتشه جک کی، «اؤلوم ظفرده اودولدی.»

۵۵ «ای اؤلوم، هانی سنئن ظفرئن؟» ای اؤلوم، هانی سنئن سانجماغین؟ ۵۶ اؤلومون سانجماغی گونا و گونا هین قودرتی شرئعتدئر. ۵۷ آما تاریا شوکور اولسون کی، ریئمئر عئسا مسئحن واسئطه سی ائن بئزه ظفر ورئر.

۵۸ اونا گؤره عزئر قارداشلاریم، مؤحکم و ثابت دورون و هر زامان ریئن ائشئنده جوشون و بئلئن کی، ریئن یولوندا چکدئیز زحمت بوش یره دئیل.

روحوزى تزه لندئرئبلر. بله آداملار حؤرمەت الەين.

سئزه سالاملار

۱۹ آسئيا منطقە سئئىن كئئلسالارى سئزه سالام گؤندئرئرلر. اكنلا و پرىسكا، اولرئندە يىغىلان كئئلسا ائىن برابر، سئزه رىدە اوركدن سالام گؤندئرئرلر. ۲۰ بوتون قارداشلار سئزه سالام گؤندئرئرلر. بئرىئرئى موقدس اوپوش ائىن سالاملارين.

۲۱ من پولوس بو سالامى اؤز آلتم ائىن سئزه يازيرام. ۲۲ ربى سومهين آداما لعنت اولسون. ربئتمز، گل.

۲۳ رب عئسانين فيضى سئز ائىن اولسون. ۲۴ مسئح عئسادا منئم محبئتم سئزئىن هاميز ائىن اولسون. آمئىن.

كى، منئم يانئما گلئىن. چونكى من قارداشلار ائىن برابر اونون يولونى گؤزلەيئر.

۱۲ قارداشئيميز آپولوسا گلئىنچە، من اونى چوخ تشوئق الەدئم كى، قارداشلار ائىن برابر يانئزا گلئىن. آما او، اصلا ائىستە مئردى كى، ائندى يانئزا گلئىن. فورصت تاپاندا گلەجك. ۱۳ آيىق اولون، ائماندا ثابت دورون، كئئشى كئمى عمل الەين و قوؤتلى اولون. ۱۴ قوبون بوتون الەدئكلرئز محبئت ائىن اولسون.

۱۵ ائندى قارداشلار، سئزه بالواريرام: سئز استئفاناسين عايئلە سئئى تانىيىرسيز كى، اولار آخابئە منطقە سئئىن ائلك ائمانلى لاردىرلار و اؤزلرئى موقدسلرئى خئدمئتنە وقف الەيئبلر. ۱۶ سئز دە بلە آداملار و ائشده كؤمك الەين و زحمت چكن هر كسە تابع اولون. ۱۷ استئفاناس، فورتوناتوس و اخكوسون گلەيئندن سوئئرئم. چونكى اولار سئزئىن بوش يرئىزى دولدورولار. ۱۸ اولار منئم و سئزئىن

